

Vammaispalvelujen ja mielenterveys- ja päihdehuollon tukiasumisen asiakasmaksujen periminen

918/02.05.00.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.10.2021 § 98

**Valmistelija
Esittelijä**

Sosiaalipalvelupäällikkö Heidi Ulriksson, puh. 02 458 5700
Sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (asiakasmaksulakiin) tehtiin muutoksia 1.7.2021 lukien, minkä johdosta asiakasmaksujen perimistä on päivitettävä. Asia koskee vammaispalveluita ja mielenterveys- ja päihdehuollon asumista.

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemassa kuntainfossa 2/2021 sanotaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 2 a §:llä selkiytetään sitä, että maksun periminen kuuluu nimenomaan kunnalle eikä kunta voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

Vammaispalvelujen kuljetuspalvelusta ja sosiaalihuoltolain mukaan myönnettävistä liikkumisen tuen matkoista taksinkuljettajat ovat perineet maksun, joka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 6 §:n mukaan on enintään paikkakunnalla käytävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 18.3.2021 §:ssä 19 vahvistanut maksut, jotka noudattavat Saaristobussin perimää kilometritaksaa ja samat maksut ehdotetaan säilytettävän. Säännöllisille opiskelu- ja työmatkoille on vahvistettu oma omavastuuosuus, joka on verrattavissa seutulippuun ja palvelulinjaan.

Lakimuutoksen jälkeen taksinkuljettajat eivät näin ollen voi enää periä maksua silloin, kun asiakas käyttää oikeuttaan kuljetuspalveluun. Sen sijaan koko matkasta lähetetään lasku ja kaupunki lähettää vuorostaan laskun niin sanotusta omavastuuosuudesta asiakkaalle. Sama koskee liikkumisen tuesta päätöksen saaneita, jotka käyttävät taksia.

Paraisilla on noin 270 kuljetuspalvelun käyttäjää ja noin 100 liikkumisen tuesta päätöksen saaneita. He tekevät kuukausittain vaihtelevan määrän matkoja ja laskutuksessa omavastuu lasketaan jokaisesta matkasta erikseen. Laskuttajille tämä tuo merkittävästi ylimääräistä työtä. Järjestelyjen ehdotetaan alkavan 1.11.2021 lukien.

Sosiaalipalveluyksikössä 10–12 työkäisellä henkilöllä on päätös mielenterveys- ja päihdehuollon tukiasumisesta. Useimmissa tapauksissa on kyse pitkäaikaisesta asumispalvelusta eikä tehostetusta palveluasumisesta.

Aikaisemmassa lainsäädännössä ei ole ollut määräyksiä pitkäaikaisen asumispalvelun maksuista. Pitkäaikaisesta asumispalvelusta päätöksen saaneiden

henkilöiden kohdalla on sovellettu henkilökohtaisiin tuloihin perustuvaa asiakasmaksua jatkuvasta kotona annettavasta palvelusta olemassa olevien määräysten mukaisesti. Tietyissä tapauksissa maksua on alennettu tai asiakas on vapautettu maksusta kokonaan. Tämä soveltaminen sisältyy nyt uuteen asiakasmaksulakiin.

Lakimuutoksen jälkeen palveluntuottaja lähettää kunnalle hoito- ja ateriakustannukset sisältävän laskun. Palveluntuottaja on aikaisemmin perinyt ateriakustannukset suoraan asiakkaalta, mutta lakimuutoksen jälkeen tämä ei ole enää mahdollista. Vuokra maksetaan edelleen suoraan palveluntuottajalle keskinäisen vuokrasopimuksen mukaisesti.

Eri palveluntuottajien ateriakustannukset vaihtelevat. Sosiaalipalveluissa pyritään samankaltaisiin taloudellisia avustuksia koskeviin kriteereihin kuin seudun muissa kunnissa. Samaan periaatteeseen pyritään myös asiakasmaksujen kohdalla. Turun seudulla kunnat ovat kilpailuttaneet mielenterveys- ja päihdehuollon asumisen ja pitkäaikaisen asumispalvelun kohdalla on päätetty enintään 12,80 euron ruokamaksusta päivää kohden kilpailutuksen mukaisesti. Yksittäisten aterioiden hinnat ovat seuraavat: Aamupala 2 euroa, lounas ja päivällinen 4 euroa ja välipala 1,40 euroa.

Turun seudun hankintasopimuksessa sovellettavia ateriakustannuksia on tarkoituksenmukaista käyttää myös Paraisilla tehtävissä palveluasumispäätöksissä.

Palveluntuottajille tiedotetaan erikseen päätöksestä ja järjestelyistä.

Liite

2 Kuntainfo 2/2021

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että kaupunki aloittaa itse asiakasmaksujen perimisen vammaispalvelulain mukaisista kuljetuspalvelumatkoista ja sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen matkoista 18.3.2021 §:ssä 19 vahvistetun maksun mukaisesti. Järjestely tulee voimaan 1.11.2021 lukien.

Mielenterveys- ja päihdehuollon pitkäaikaisen asumisen aterioista perittävä asiakasmaksu vahvistetaan enintään 12,80 euroon vuorokautta kohden 1.11.2021 lukien.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Toimistosihteeri Anne Kavón, kanslisti Malin Karlsson